

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการค่าเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการค่าเนินงานป้องกันยาเสพติดและเปรียบเทียบปัญหาการค่าเนินงานป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ตาม ตัวแปรขนาดของโรงเรียน โดยผู้วิจัยได้ค่าเนินการเรื่องประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 111 แห่ง ซึ่งผู้ที่ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาและอาจารย์ ที่เป็นผู้รับผิดชอบงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 222 คน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 111 คน และอาจารย์ผู้รับผิดชอบงานป้องกันยาเสพติดจำนวน 111 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างคือ ประชากรทั้งหมด ซึ่งได้แก่โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 111 แห่ง ซึ่ง เป็นโรงเรียนขนาดกลาง 10 แห่ง โรงเรียนขนาดใหญ่ 52 แห่ง โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 49 แห่ง ส่วนแบบสอบถามไปยังโรงเรียนทั้งหมด 111 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับใช้ ในการวิเคราะห์ จำนวน 110 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.10 และเป็นแบบสอบถามจากโรงเรียน ขนาดกลาง 10 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โรงเรียนขนาดใหญ่ 52 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 48 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.91

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) โดยเป็นส่วนของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 6 ช้อต และส่วนของอาจารย์ จำนวน 7 ช้อต

ตอนที่ 2 สภาพที่ไวป้องโรงเรียน เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 9 ช้อต โดยแบ่งเป็นห้องน้ำเกี่ยวกับโรงเรียน จำนวน 3 ช้อต และห้องน้ำเกี่ยวกับยาเสพติดในโรงเรียน จำนวน 6 ช้อต

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 43 ช้อต โดยเป็นส่วนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผนการดำเนินงาน จำนวน 4 ช้อต และส่วนของอาจารย์ด้านการปฏิบัติงาน จำนวน 34 ช้อต และด้านการติดตามและประเมินผล จำนวน 5 ช้อต

ตอนที่ 4 ปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 34 ช้อต โดยเป็นส่วนของผู้บริหารโรงเรียนด้านการวางแผนการดำเนินงาน จำนวน 4 ช้อต ส่วนของอาจารย์ด้านการปฏิบัติงาน จำนวน 22 ช้อต และด้านการติดตามและประเมินผล จำนวน 8 ช้อต

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย และสิ่งพิมพ์ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การดำเนินงานป้องกันยาเสพติด และปัญหาในการดำเนินงาน
2. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามตามแผนการป้องกันสารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับมัธยมศึกษา (พ.ศ. 2535-2539) เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ และขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข
4. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถาม

ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานและมีความรู้เรื่องยาเสพติดพิจารณา ตรวจสอบ และให้คำแนะนำแล้วจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและอาจารย์ ที่รับผิดชอบงานป้องกันยาเสพติด จากโรงเรียนในเขตปริมณฑล จำนวน 30 แห่ง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .93 แล้วจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. อธิบดีกรมสามัญศึกษา ออกหนังสือแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งอนุญาตให้เก็บข้อมูล

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเองส่วนหนึ่ง และส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ส่วนหนึ่ง ไปยังผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ผู้รับผิดชอบงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน จำนวน 111 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม 2538 ถึงวันที่ 14 มีนาคม 2539 ได้กลับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ จำนวน 110 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.10 และเป็นแบบสอบถามจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง 10 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ 52 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ 48 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.96

4. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบเพื่อคัดเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ทั้งหมด 110 ฉบับ มาให้คะแนนตามที่กำหนดไว้ แล้วจึงนำข้อมูลมาลงรหัส

5. นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกลงในงานแผ่นเหล็ก เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for The Social Science Personal Computer)

ของสถาบันคอมพิวเตอร์ฯ ผู้ลงทะเบียนมหาวิทยาลัยตามลำดับ ดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรื่อง
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ 2 เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรื่อง
3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ 3 เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรื่อง
4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ 4 เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด นาดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

3.1 หาค่ามัธยมเลขคณิต (\bar{x}) ของคะแนนที่ได้ โดยกำหนดคะแนน และแบ่งความหมาย ดังนี้

ระดับปัญหา	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด หรือไม่มีปัญหา	1

ความหมายของค่ามัธยมเลขคณิต ของปัญหาการดำเนินงาน มีเกณฑ์ดังนี้

- 4.50-5.00 หมายถึง เป็นปัญหาในการดำเนินงานมากที่สุด
- 3.50-4.49 หมายถึง เป็นปัญหาในการดำเนินงานป้องกันมาก
- 2.50-3.49 หมายถึง เป็นมีปัญหาในการดำเนินงานป้องกันปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายถึง เป็นปัญหาในการดำเนินงานป้องกันน้อย
- 1.00-1.49 หมายถึง เป็นปัญหาในการดำเนินงานป้องกันน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหา
- 3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนของปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
- 3.3 สรุปปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

สถิติกใช้ในการวิจัย

การคำนวณค่าร้อยละ ค่ามัธยมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ด้วยค่า เอฟ (F-test) กดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe' test)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย